

Van verschoppeling naar

Tekst en foto's: Buzhonden

Uit Roemenië lijkt alleen maar rampspoed te komen op dierenwelzijnsgebied. Maar er valt ook genoeg positiefs te bespeuren. Bijvoorbeeld het prachtige Honden voor Mensen Project van VierVoeters in Boekarest.

De vrolijke, verstandelijk gehandicapte, Mihai van dertien weet een Beagle als hondenras te herkennen. En wat voor ras is Tzoeka, de therapiehond waarmee hij werkt? Ze is een straathond, ze was weggegooid als afval, zegt Julia, zijn begeleidster. 'Waarom?' vraagt Mihai. Wat een goede vraag van dit kereltje! Anca Tomescu, coördinator van het project, vertelt gedreven over dit project. Ze zegt 'Gehandicapten en straathonden zijn toch een beetje de verschoppelingen van de samenleving, misschien kunnen ze zich in elkaar herkennen'. Tzoeka, net zo'n lachebekje als Mihai, springt over zijn uitgestoken been heen, zodat Mihai kan oefenen met zijn balans. Al eerder was hij begonnen met het oefenen van de dagen van de week, met Tzoeka naast zijn zijde. Tzoeka, nu zeven jaar, was uit een vreselijk asiel gered, van alle geselecteerde honden was zij uiteindelijk de Lucky Bastard. En ze had al eerder geluk gehad omdat ze Distemper had overleefd, wat mogelijk de slechte staat van haar gebit kan verklaren.

DENNIS

Dennis, een schattig knulletje met Autisme, knipt samen met zijn begeleidster Julia kaas in kleine blokjes. Zo oefent hij zijn fijne motoriek. Daarna tovert Julia diverse kleuren bestek tevoorschijn, en als hij de juiste kleur en het soort bestek benoemt, mag hij een stukje kaas geprikt op een vorkje aan Ricky geven.

Ricky, een jonge hond, wacht vol spanning, hij is net terug van vakantie en heeft enorm veel zin om weer aan het werk te gaan. Hij was als pup op straat gevonden, en bleek over de juiste kwaliteiten te beschikken die gevraagd worden

van therapiehonden. Vooral intelligentie en aanpassingsvermogen zijn van belang. Dennis is soms even afgeleid door mijn fototoestel. Victor Chitic, de psycholoog die het project begeleidt, vertelt me dat ze ongeveer een half uur met een kind werken. Ze stoppen voordat de concentratie en interesse daalt, zo blijft het een leuke ervaring voor de kinderen waar ze wekelijks naar uitkijken. Ze worden door hun ouders naar het behandelcentrum gebracht, ze wonen dus thuis, tenzij het een kind betreft uit een weeshuis.

VAN HUIS

Ook de honden komen van huis af, ze wonen bij hun begeleiders. 'Van straat naar sofa' voegt Victor er aan toe. Elke vrijdag is trainingsdag, en er wordt op een speelse en positieve manier geoefend. En net als met kinderen is het de kunst om de sessies kort genoeg te houden om de concentratie vast te houden.

De honden, allemaal gecertificeerd volgens de internationale normen voor therapiehonden, worden ook nog ingezet in een demonstratieteam. Ze laten de honden onder andere wat behendigheidsoefeningen doen voor schoolklassen, en zo leren de kinderen de meerwaarde van honden in het algemeen en van straathonden in het bijzonder. VierVoeters heeft overigens ook in andere steden klassenprojecten lopen om kinderen respect voor dieren bij te brengen, en ze willen graag een Honden voor Mensen Project opstarten in Republiek Moldavië.

BIANCA

Bianca, een lief meisje van 8 jaar dat alleen maar klanken kan uitstoten, knipt ook blokjes kaas voor Tzoeka, nadat ze mijn meegebrachte Hondenmanieren heeft bewonderd. Ze oefent met het geluid na te bootsen van het dier dat op een kaartje is afgebeeld. Als ze ham-ham zegt, het Roemeense woef-woef, is dat voor Tzoeka het commando om te blaffen. Bianca klappt in haar handen van blijdschap, en kijkt achterom naar mij of ik ook wel meeklap. Een keer vergist Tzoeka zich even, als ze kwak-kwak nadoet van een eend.

TUDOR

Tenslotte is Tudor aan de beurt. Het behoeft weinig toelichting dat

Ricky en Dennis.

Tzoeka.

Tzoeka en Bianca.

Mulan doet voor.

onmisbaar

hij ADHD heeft. Hij zit meteen aan de knopjes op mijn foto toestel. Voor hem is oudgediende Tibi uitgezocht, hij is al stram met zijn 13 jaar, maar zit nog vol spirit en kan Tudor laten zien hoe goed hij zich kan concentreren. Tibi was in deplorabele toestand gevonden, en zit er sinds het begin van het project bij, zo'n elf jaar geleden. Deze enorme lieverd heeft al met zo'n 20 kinderen gewerkt. Ondertussen werkt men hard aan een potentiële opvolger voor Tibi.

Tudor is aan een mannelijke begeleider gekoppeld, omdat de psycholoog denkt dat dat voor hem belangrijk is. Er worden zorgvuldige matches gemaakt met kind-hond-begeleider. En toevallig bleek er ook een match tussen twee begeleiders te zijn, en zijn deze met elkaar getrouwd

Tenslotte laat Victor me het nieuwe gebouw zien waar het project binnenkort gevestigd zal worden. Dan beschikken ze over veel grotere ruimte met een eenwegspiegel en met videomonitoring. Victor wil de beelden gebruiken om nog beter te kunnen kwantificeren wat de vooruitgang is van ieder kind en wat de meerwaarde is van het werken met therapiehonden.

BEJAARDENHUIS

De volgende dag maken de honden acte de presence in het bejaardenhuis Floare Rosie ('Rode Bloem'). Psychologe Daniëla Dumitrescu is klein van stuk maar haar persoonlijkheid is larger than life. Ze geeft het toe, toen ze benaderd werd door VierVoeters voor het Honden voor Mensen Project had ze haar bedenkingen. 'We zijn een staatsinstelling en geen privéinstelling en moeten voldoen aan strikte regels, ook op het gebied van hygiëne. Maar toen ik zag hoeveel blijdschap de honden brengen was ik helemaal om. En de honden zijn erg goed verzorgd'.

Ik krijg een rondleiding en ben onder de indruk van dit verzorgingshuis. Er was zelfs een zwembad en een zoutsauna bij. Er zijn 100 bedden beschikbaar, en de mensen worden in drie niveaus ingedeeld naar zorgafhankelijkheid, niet naar ziektebeeld. Er kunnen dus best mensen een kamer delen waarvan de een slechts lichamelijke kwalen en de andere psychische problemen heeft. Ondertussen hoor ik iemand in de hal blij roepen 'De honden zijn gearriveerd!'

Ik krijg instructies om alleen mensen te fotograferen die dat zelf willen, want sommige mensen schamen zich dat ze in een instelling zijn opgenomen en voelen zich verlaten, Roemenië is een veel meer familiegeoriënteerde maatschappij waar doorgaans drie generaties

in een huis met elkaar opgroeien. Je familie doe je niet weg, ook al kun je ze nauwelijks goed verzorgen.

In de hal verzamelen zich wat ouderen op bankjes en doen de honden kunstjes. Ik maak ook kennis met Mulan van 5 jaar, deze hond heeft werkelijk filmsterkwaliteiten. Mulan was gevonden in het bos, en heeft net als Ricky herderachtige trekjes. Beide hebben de meeste lol in het uitvoeren van kleine opdrachtjes, terwijl de andere twee honden meer knuffelgericht zijn. Zo wist Blije Tzoeka een vrouw met schizofrenie te verleiden om toch van de kamer af te komen en in kleine stapjes de tuin in te brengen. Een mevrouw zit prachtig opgedirkt de honden op te wachten. Ze heeft een voorliefde voor paars en lila, en showt haar spulletjes aan de honden en aan mij. Hoe netjes haar bed ook is opgemaakt, ze nodigt Mulan graag uit op bed, en zwaait met een paars kussentje ter aanmoediging.

Mevrouw Elena Calugaru verzamelt elke woensdagochtend kleine stukjes kaas en worst bij het ontbijt en wacht daarna ongeduldig op Tibi's komst. De oude Tibi is haar lievelingshond, en de liefde is duidelijk wederzijds. En keer was Tibi even uit het zicht verdwenen van de begeleidster en ze vond hem terug bij mevrouw Elena in bed. Het ging even wat minder met haar gezondheid, ze stond hem tegen de gewoonte in niet op te wachten in de hal, en hij was haar gaan zoeken.

Ze vertelt 'Ik ken Tibi nu bijna 3 jaar. Ik heb thuis ook 18 jaar een hond gehad. Ik heb nu zelf helemaal niemand meer, deze hond is mijn hele leven. We dansen samen de Tango, we zingen, we lezen poëzie'.

Ik teken op verzoek nog even het gastenboek namens Hondenmanieren en vertrek met warme gevoelens voor de tweepotige en vierpotige verschoppelingen die elkaar gevonden hebben in dit ingewikkelde maar prachtige land.

Voor meer informatie: www.vier-pfoten.org/en/projects/stray-animals/dogs-for-people/

Tibi en Tudor.

Mulan en de dame bij wie hij op bed mag.

Tibi en Elena.

Tzoeka en Bianca.